

Agricultural Policies in OECD Countries: At a Glance – 2006 Edition

Summary in Hungarian

Mezőgazdasági irányelvek az OECD-országokban: vázlatos áttekintés – 2006

Összefoglalás magyarul

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az OECD országok mezőgazdasági szektoraira továbbra is jellemző lesz a támogatások magas szintje

2005-ben a farmok bevételeinek 29 százalékát tette ki a PSE (Producer Subsidy Equivalent – Termelői Támogatási Egyenérték) százalékában mért támogatás – ugyanannyit, mint 2004-ben, de az 1986–88 közötti 37%-nál jóval kevesebbet. A 2005-ös becsült PSE mintegy 280 milliárd dollár, azaz 225 milliárd euró. A mezőgazdasági szektor teljes támogatása, amely a termelők támogatásain kívül tartalmazza a fogyasztók költségvetési juttatásait és a mezőgazdaságnak juttatott általános szolgáltatásokat is, a GDP 1,1 százalékát tette ki 2005-ben, az 1986–88 közötti 2,3 százalékkal szemben.

Folytatódik a fokozatos eltávolodás a legtöbb, a termelést és a kereskedelmet torzító politikai eszköztől

Az irányelvek reformjának következtében megváltozik a támogatás útja a termelőhöz. A támogatás kereskedelmet és termelést leginkább torzító formáinak részesedése (vagyis azoké, amelyek a termeléshez vagy a beviteli felhasználáshoz köthetők) az 1986–88 közötti 91 százalékos termelői támogatásról a 2003–2005 közötti időszakra 72 százalékra csökkent. A termeléshez kötődő támogatás csökkenése is látható a belföldi termelői árak és a határárak közötti olló záródásából. Az 1986–88 közötti időszakban az átlagos OECD termelői ár 57 százalékkal magasabb volt, mint a határár; a 2003–05 közötti időszakra ez az eltérés 27 százalékra csökkent. Az egyre alacsonyabb

ilyen jellegű támogatások a területen, állatszámom vagy történelmi címen alapuló kifizetések növekedéséhez járultak hozzá, ami letörte a farmok bevételeire gyakorolt hatást. Az ilyen kifizetésekhez egyre több esetben járulnak teljesítési feltételek, különösen környezeti jellegűek. Mindennek ellenére a legtöbb országban a termelői támogatási rendszert még mindig a termeléshez vagy a beviteli felhasználáshoz kapcsolódó intézkedések uralják, ami ösztönzi a termelést, nyomást gyakorol a természeti erőforrásokra és eltorzítja a kereskedelmet. Emellett csak nagyon mérsékelt a haladás azon irányelvek felé, amelyek az egyértelműen meghatározott célkitűzések és segélyek felé vezetnek. További erőfeszítésekre van szükség annak érdekében, hogy az irányelvek működése átláthatóbb legyen, hozzá legyenek igazítva meghatározott eredményekhez, és a változó prioritásokhoz is rugalmasan tudjanak alkalmazkodni.

A mezőgazdasági irányelvek reformjai egyenlőtlenül oszlanak meg az országok között

Az 1986–88 közötti időszak óta a farmok bevételeinek százalékában gyakorlatilag minden országban csökkent a termelői támogatás. Ez a mutató százalékosan legnagyobb mértékben Kanadában, Mexikóban (az 1991–93 közötti időszak óta) és Új-Zélandon csökkent. A magas támogatással rendelkező országok között a legnagyobb csökkenés Izlandon, Svájcban és Koreában történt. A mezőgazdaság összes támogatása a teljes mezőgazdasági támogatás GDP-ben mért részesedéseként szintén gyakorlatilag valamennyi OECD országban csökkent.

A 2005-ben nemzeti szinten az irányelvek néhány változtatása bevezetésre került, más reformokról pedig határozat született

A tejtámogatás részleges változtatásával, és tíz tagországban az egyszeri fizetési rendszer bevezetésével folytatódott a 2003-as reform bevezetése az Európai Unióban. Korea megkezdte egy olyan rizspolitikai bevezetését, amely magában foglalja a kormány felvásárlásainak megszüntetését, és a közvetlen kifizetések bevezetését. Kanada bevezette a Farm Income Payment programot, amely az eseti kifizetések sorozatában a legújabb, és kivételes kifizetéseket biztosít a termelők számára. Az Egyesült Államokban a kvóta- és áralapú dohánytámogatást felváltották a határidőn alapuló kifizetések, míg a tejtermékek jövedelembeli kiesésének kifizetéseit meghosszabbították 2007-ig. Törökország meghosszabbította a mezőgazdasági reformok bevezetésének programját 2007-ig. Izland az adminisztrációs hatékonyság növelése érdekében átszervezte intézményeit.

2005-ben az Európai Tanács megegyezett a cukor rendszerének megváltoztatásáról. 2006-tól kezdődően a nyers- és fehércukor rögzített árát csökkentik, és az új kifizetést beépítik az egyszeri kifizetési rendszerbe. Emellett egy új vidékfejlesztési szabályozást is elfogadtak a 2007–2013 közötti időszakra. Japánban bevezettek egy új alaptervet az élelmiszeriparra, a mezőgazdaságra és a vidéki területekre vonatkozóan. Az alapterv egyik jellemzője új közvetlen kifizetések bevezetése 2006-tól, ami a támogatás alapját áttolja az egyedi árucikkektől több árucikk felé. Norvégiában végső megállapodásra jutottak a nemzeti környezetvédelmi programról, és megalapozták a regionális programokat is.

A mezőgazdasági irányelvek többoldalú reformjai bizonytalanok maradnak

A dohai fejlesztési program (Doha Development Agenda, DDA) kerekasztaltárgyalásai folytatódtak a mezőgazdaságról is a 2004-ben elfogadott keret alapján. Megállapodtak az érték szerinti árszabás mennyiségeinek meghatározási módszeréről, és konkrét javaslatokat is tettek. A hongkongi kormány tárgyalásai megegyezést hoztak arról, hogy a DDA általánosabb egyetértése esetén biztosítják mindennemű exporttámogatás megszüntetését, az exportintézkedések szabályozásának ugyanolyan mértékű változtatásával párhuzamosan. Továbbra is megválaszolatlanok a belföldi támogatás kereskedelemtorzító formáival és a fejlődő piaci hozzáféréssel kapcsolatos fontos kérdések, különösen azok, melyek bizonyos árcsökkentések mértékével foglalkoznak. Ezen tárgyalások során az előrehaladás leginkább szükséges, annak érdekében, hogy új lendületet kapjon a mezőgazdasági irányelvek reformfolyamata.

© OECD 2006

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható,
ha megemlítsére kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

**A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű
OECD kiadványok kivonatos fordításai.**

**Az OECD on-line könyvesboltban díjmentesen állnak rendelkezésre:
www.oecd.org/bookshop/**

További információ kérhető a Közügyi és Kommunikációs Igazgatóság
Jogi és Fordítási Csoportjától.

rights@oecd.org

Fax: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
France

Látogasson el honlapunkra: www.oecd.org/rights/

